

Svou elektronickou identitu už má 128 tisíc lidí. Brno iD umí stále víc

Na jednom místě, pod jedním přihlašovacím jménem a heslem zaplatit odpady nebo prodloužit registraci v knihovně, hlasovat v participativním rozpočtu nebo anketě vyhlášené městem, dobít si čipové hodinky na bazén nebo založit osobní stránky uživatele spjaté s rezidentním parkováním. Výhod městské elektronické identity Brno iD stejně jako jejich uživatelů přibývá.

E-shop, ve kterém si cestující koupí šalinkartu a zároveň na ni požádá o příspěvek, na který má nárok, pokud v Brně platí za svoz odpadu. Tak začala cesta systému Brno iD, který letos vstupuje do čtvrtého roku svého fungování.

„Na rozdíl od jiných měst, která podobné elektronické odbavení cestujících spustila, jsme ale od začátku chtěli – a vedení města nás v tom podpořilo – budovat nejen prodej elektronických jízdenek, ale rovnou městský e-shop. Může se to zdát jako drobný rozdíl, ale pro vnímání veřejnosti je to rozdíl zásadní. Od začátku se proklamovalo, že funkcí bude víc a víc. Výsledkem je nakonec to, kam dnešní Brno iD směřuje,“ vysvětluje Jan Žák, který má v Dopravním podniku města Brna (DPMB) projekt na starosti.

Nájem hrobového místa i bezplatné parkování

V systému Brno iD je aktuálně osm modulů. Poslední přibyl k 1. únoru 2020 a umožní uživateli s plně ověřeným účtem (tzv. Brno iD full) prodloužit nájemní smlouvu k hrobovému místu a zaplatit příslušné nájemné. „Smlouvy se uzavírají na deset let. Za tu dobu se mnohdy změni životní situace lidí, někteří z nich už v Brně třeba ani nebydlí, ale mají tu pohřbenou rodinu. Snahou tedy bylo umožnit lidem provést tento úkon elektronicky, bez nutnosti osobní návštěvy Správy hřbitovů města Brna,“ uvedl první náměstek primátorky Petr Hladík (KDU-ČSL), který vznik nového modulu inicioval. Zatím je možné pouze prodloužit stávající nájemní smlouvu, nikoli uzavřít novou. Do

budoucnosti se ale jistě rozšíření modulu plánuje. „Máme představu, že do dvou let bychom přes Brno iD nabídli své zahradnické služby, k nimž patří celoroční údržba hrobu nebo třeba zapálení svíčky, což oceňují zvláště mimobrněňští nebo i starší lidé, pro které je cestování na hřbitov a péče o hrob náročná,“ říká ředitelka Správy hřbitovů města Brna Alena Říhová.

První letošní novinku v Brno iD – propojení se systémem rezidentního parkování – představilo vedení města už v lednu. Plně ověření uživatelé si mohou propojit účet na Brno iD s osobními stránkami uživatele (OSU) na webu parkovanivbrne.cz. Přes Brno iD si mohou OSU i nově založit, bez nutnosti navštívit úřad kvůli ověření. OSU si mohou zřídit i lidé, kteří auto nevlastní a nepotřebují parkovací oprávnění pro sebe, využijí ale například volné parkovací hodiny pro svoje návštěvy.

Momentálně zájemci přes Brno iD pořídí a dobijí čipové hodinky na sportoviště provozovaná městskou firmou STAREZ-SPORT, zaplatí za komunální odpad nebo vyřídí elektronickou předplatní jízdenku na MHD. Jen za loňský rok tímto systémem prošly platby za 306,5 milionu korun, z toho 53 milionů lidí poslali na svoz odpadu, a tržby za jízdenky tvořily dokonce 251 milionů. Ve srovnání s rokem 2018 stoupl v roce 2019 počet elektronicky vydaných jízdenek o 60 %, DPMB tak přes portál prodal víc než 120 tisíc jízdenek.

„Elektronická šalinkarta přebíjí svými výhodami papírovou – třeba nemožností ji ztratit. Systém navíc uživatele několikrát

upozorní, že se blíží konec platnosti jeho předplatní jízdenky,“ jmenuje Jan Žák. Cestující, kterého zkontroluje revizor a jehož šalinkarta je v pořádku, získává bonusové body a co půl roku se může zúčastnit soutěže o tři roční nepřenositelné předplatní jízdenky pro zóny 100 + 101. Ten, kdo si zmíněnou roční šalinkartu zakoupí a zároveň v Brně platí za odpad, přes Brno iD podá žádost o příspěvek, který aktuálně činí 1 425 Kč. Loni této možnosti využilo přes 36 tisíc lidí.

Jak z gauče naplánovat setkání s varanem

K dalším funkcím patří možnost ověření statusu studenta, čímž studentům brněnských vysokých škol odpadá nutnost chodit na studijní oddělení pro potvrzení o studiu. Tuto službu už využívá přes 15 tisíc studentů.

V modulu Zoo si lze pořídit pět různých zážitkových programů, od možnosti vyzkoušet si práci ošetřovatele přes setkání s exotickými zvířaty až k naplánování narozeninové party nebo rozlučky se svobodou v netradičním prostředí.

Svou roli hraje Brno iD i při hlasování v participativním rozpočtu. Podle opozice má tento modul potenciál k rozšíření. „Vzhledem k tomu, že elektronická identita obsahuje údaje o trvalém bydlišti, mohlo by se například hlasovat o vítězích v jednotlivých městských částech. Třeba by se tak podařilo zvýšit zájem občanů města Brna o tyto projekty. Brno iD užívá na 129 000 obyvatel, výběru projektů se účastní pouhých cca 13 500 občanů,“ uvažuje Ivan Fencel (SPD). →

Městská elektronická identita Brno iD získala několik ocenění, loni zvítězila např. v celostátní soutěži Zlatý erb.

Městské části se momentálně k projektům vyjadřují z hlediska proveditelnosti, vlastní prostředky do participativního rozpočtu nevládají. „Právě proto, že jde o miliony z celoměstského rozpočtu, mohou hlasovat jen občané Brna, kteří tak vlastně rozhodují o ‚svých‘ veřejných financích. Ze stejného důvodu je ale dále podle místa bydliště nerozlišujeme, z podstaty věci mohou brněnské peníze investovat kdekoli v Brně,“ shrnuje aktuální stav vedoucí magistrátní Kanceláře participace Marco Banti.

Jen aby to nebyla další Opencard

Příběh Brno iD, spuštěného k 1. lednu 2017, se začal psát o několik let dříve. Jedním z témat Mezinárodní univerzitní studentské soutěže MUNISS pro ročník 2012/2013 byla Brněnská karta. Nad otázkou, zda by pro Brno mělo smysl vydat nějakou kartu, která by v sobě shrnula poskytování různých městských služeb od dopravy přes divadla a muzea až ke sportovištím, se zamýšlely tři týmy z Masarykovy univerzity. Otcem tématu i konzultantem pro studenty byl již zmíněný Jan Žák.

„Inspirací byl mně i studentům Informační systém Masarykovy univerzity. Právě tu myšlenku, že mám jeden účet, se kterým všechno obsloužím a ve kterém mám vše dostupné, jsme chtěli převést na městské prostředí. Studenti dostali za úkol vymys-

let, jak by to město mělo nejlépe napodobit a použít,“ popisuje Žák.

Vedle příkladů dobré praxe mohlo Brno vycházet i z negativních zkušeností, které se se zaváděním podobných systémů vyskytly jinde. „Hledali jsme, jak to pojmout co nejjednodušeji. Ve starších systémech byly zpravidla všechny údaje uloženy na kartách, proto jsme chtěli jít jinou cestou – mít na kartě jen základní informace a většinu funkcí umístit na web. Tím jsme dosáhli první velké úspory,“ říká Žák.

„Náklady na spuštění e-shopu a pořízení veškerého hardwaru nepřevýšily dva miliony korun a do následujícího rozvoje se do dneška investovaly asi tři miliony,“ upřesňuje Vít Prýgl, vedoucí tarifního odboru DPMB a zároveň zastupitel za hnutí ANO. „My jako dopravní podnik jsme byli pověřeni, abychom Brno iD provozovali a rozvíjeli, což se nám daří. Jeho první funkci, tedy vyřízení elektronické šalinkarty, dnes využívá 81 tisíc lidí. To, že počty uživatelů neustále rostou, dokládá, že je systém funkční a má lidem co nabídnout,“ uzavírá Prýgl.

Jak to v Brně funguje, se už zajímají i jiná města a kraje, které by podobnou platformu chtěly zřídit, a to dokonce i za hranicemi republiky. Přispělo k tomu i získání prestižního ocenění v soutěži ITAPA V4 Award, která se zaměřuje na nejlepší projekty smart city v zemích visegrádské čtyřky.

„Brno má ambici být minimálně v České republice lídrem ve zjednodušování a digitalizaci. Dál pokračujeme ve snaze o integraci všech služeb, které je možné digitalizovat, na jednu centrální platformu. Postupně chceme přidávat nákup vstupenek do kulturních institucí nebo sportovišť, zařídit upozornění na blokové čištění nebo poskytnout informační newslettery z úrovně města. Pokud se nám podaří domluvit se na spolupráci s ministerstvem vnitra a zajistit, abychom z Portálu občana mohli čerpat potřebné údaje, zejména fotografie, bylo by pak možné prostřednictvím Brno iD vyřídit i úkony státní správy jako občanské nebo řidičské průkazy či cestovní pasy,“ nastiňuje plány do budoucna Tomáš Koláčný (Piráti), do jehož gesce spadá právě strategický rozvoj města a oblast smart city.

Radka Loukotová | foto na této straně: Zlatý erb

Jako nosič všech funkcí Brno iD funguje bankovní karta. Rázem se z ní stává i šalinkarta nebo průkazka do knihovny. Tomu, kdo platební kartu nemá nebo svou použít nechce, DPMB nabízí k zakoupení anonymní bezkontaktní platební kartu. Její pořízení vyjde na 99 korun.

Elektronickou identitu si může založit každý, kdo využívá nějaké městské služby (jezdí MHD, sportuje v městských sportovištích apod.). Není vázána na trvalý pobyt v Brně. Základní účet s omezenými funkcemi člověk zřídí z domu, k získání statusu ověřeného účtu (Brno iD full) musí navštívit jedno z ověřovacích míst na DPMB (např. na Novobranské nebo na Staré osadě) či některou z více než 30 poboček Knihovny Jiřího Mahena. Blíže na www.brno-id.cz. Fota: Jan Zvara a Zdeněk Kolařík

